REDACȚIUNEA;
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nox. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelika Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe sése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe sése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe sése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 15. Brașov, Vineri 21 Ianuarie (2 Februarie). 1900.

Fasa cea mai nouă în Austria.

Așa-dér așa numita conferență pentru înțelegerea dintre Germanii și Cehii Austriei, este asigurată. Cabinetul Koerber a reușit se priméscă dela tóte cluburile partidelor cehice și germane din parlament și din dietele Boemiei și Moraviei aderența de a lua parte prin representanții lor la amintita conferență.

A trebuit sě trécă cât-va timp până a-se dobêndi acest resultat, fiind-că au premers mai întâiŭ multe discusiunî în sînul partidelor și fracțiunilor îndeosebî, și apoi în sînul întrunirilor generale ale cluburilor reunite din ambele tabere. In fine a succes guvernului de a primi din tóte părțile rĕspunsurî afirmative la învitarea sa pentru plănuita conferență de înțelegere și astfel ea se va puté întruni deja peste câte-va dile, în 5 Februarie st. n. a anului curent.

Conterența va fi deschisă de către d-l ministru-președinte Dr. Koerber. Prima ședință va fi comună pentru delegații boemî și moravî. Discusiunile meritorie însĕ se vor face separat pentru Boemia și pentru Moravia. Conferența va consta din 22 membri pentru Boemia și 12 membrii pentru Moravia. E prevĕdut în programul guvernului, că décă în conferență se va ajunge la o înțelegere relativ la proiectul de lege asupra limbilor, acest proiect va fi presentat așa cum l'a stabilit conferența camerei deputaților. Décă însĕ nu se va ajunge la o astfel de înțelegere, se asigură, că guvernul are de gând sĕ depună pe biroul camerei o lege a limbilor, pe basa propriilor sale hotărîrî.

Sub presiunea momentului și putem dice, că numai sub presiunea acésta, s'a înaugurat acțiunea de înțelegere între popórele Boemiei și Moraviei. Fie-care dintre partide șî-a făcut declarațiile, ba și reservele sale cu ocasiunea alegerei delegaților. Așa de esemplu partida poporală germană a decis participarea la conferența de înțelegere numai sub reserva, că ministrul președinte va convoca cât mai curênd parlamentul central. Ministrul președinte a și pus în vedere unuia din bărbații de încredere ai acestei partide, că parlamentul va fi convocat între 15 și 20 Februarie a. c.

Germanii ca și Cehii vor merge la conferență fiă-care cu programul sĕu bine definit. Din partea Cehilor se accentuéză mereu, ca condițiune primordială a orî cărei înțelegerî, stabilirea unei depline egale îndreptățirî a limbilor, ér de altă parte susțin cu tăriă punctul de vedere de drept public, că țéra boemă este una și nedespărțită — ceea-ce vré sĕ dică, că Cehii nicî-odată nu se vor învoi a-se tăia Boemia într'o parte cehică și una germană cu enclave mixte, ci pe întreg teritoriul sĕ se ducă în deplinire egalitatea perfectă între limba germană și boemă. Punctul de vedere german îl cunóscem. El părtinesce principiul ca în ținuturile curat germane limba cehică sĕ nu fiă obligătóre pentru funcționarii publicî, adecă separarea după naționalitățî a Boemieî.

Cehii mai merg la conferență c'un ghimpe în inimă. Ei adecă țin, că ministeriul Koerber vré sĕ ajute Germanilor sĕ isbutéscă cu cunoscutul lor program cel puțin în punctele principale. Organul conducĕtorului ceh din Moravia, Dr. Stransky, „Lidove Noviny“ spune, că în Viena cercurile politice de tóte partidele sunt convinse, că conferențele de înțelegere nu vor avé resultat. Pentru casul acesta, dice, guvernul îșî are deja gata planul sĕu. Indată-ce conferențele vor fi terminate, va fi convocat parlamentul și i-se va propune legea pentru limbî proiectată de guvern. Décă nu va primi nicî acésta lege, atuncî „Reichsrath“-ul va fi disolvat și constituția va fi temporal sistată.

Guvernul, asigură numitul diar, ar avé deja împuternicirea de a face acésta. S'ar convoca apoi, pentru aducerea unei nouĕ constituții, camera seniorilor, care va fi întregită ad hoc prin deputațî aleșî de către diete. Acestei constituante 'i va presenta guvernul proiectul nouei constituții, după care se va înființa o cameră cu competență mai restrînsă cu 354 deputațî, dintre carî jumĕtate vor fi aleșî de dietă, ér cealaltă jumĕtate de către poporațiune. pe basa votului universal.

Diarele germane dic, că din împărtășirile numitei foi cehice ies la ivélă numai dorințele de lovitură de stat ale Cehilor, carî vor sĕ prepare federalismul.

Póte așa sĕ și fie. Dér de ce n'ar fi cu putință și o astfel de soluțiune, căcî guvernul Koerber nu este mai sigur de posițiunea sa ca guvernele premerse și ușor îi póte urma alt guvern, care sĕ voéscă acea soluțiune.

La 1865 s'a mai făcut o încercare de sistare a constituției, numită pe-atuncî constituția din Februarie, de către ministeriul Belcredi, și s'a făcut tot cu tendință federalistă. După ea n'a urmat apoi federalismul, ci dualismul. Póte că după o nouă încercare de sistare a constituției în Austria, sĕ urmeze quadrialismul. In tot casul însĕ acésta ar însemna un pas nou însemnat făcut spre federalism. Cu ce șanse și prospecte, este altă întrebare.

Toastul monarchului nostru pentru Wilhelm. „Nordd. Allg. Ztg.“ comunică textul din cuvênt în cuvênt al toastului, ce monarchul nostru, precum am amintit și altă-dată, l'a tinut din incidentul aniversărei dilei nascerei împĕratului Wilhelm II. Toastul din cuvênt în cuvênt este următorul: „Din atragere intimă și neclintit în credința către alianță, ridic paharul în sănĕtatea amicului credincios, împĕratul Wihelm“.

Afacerea rentei școlelor române din Brașov. Alaltaerî-séra clubul partidei independente și dela 48 a ținut o ședință presidată de Francisc *Kossuth*. In ședința acésta deputatul *Komjathy* a vorbit pe larg asupra *„subvențiunei“, ce se dă din strĕinătate școlelor române din Ungaria* și a anunțat, că cu privire la acésta va adresa o interpelare ministrului președinte în decursul desbaterei budgetare. — Evident, că aicî e vorba despre chipul în care s'a resolvat afacerea rentei șcólelor române din Brașov, despre care o fóiă unguréscă din Pesta dicea dilele trecute, că va veni în discusiune și în parlamentul ungar.

Autonomia catolică.

După cum am semnalat erî, în 30 Ianuarie s'a ținut în Budapesta o conferență prealabilă a membrilor congresului pentru autonomia romano-catolică. Conferența a fost presidată de contele Iuliu *Szapary*.

In conferența acésta s'a dat pe față, că cestiunea autonomiei romano-catolice nu prea stă strălucit. Președintele *Szapary*, ca sĕ lămuréscă pe membrii congresului, a abordat cestiunea, décă n'ar fi cu scop, ca după desbaterea generală, congresul prin vr'o comisiune alésă séu care se va alege, sĕ între în contact cu guvernul și cu colegiul episcopilor, întrebându-i care le sunt dorințele și așteptările cu privire la înlăturarea piedecilor, ce stau în calea înființării autonomiei.

Față de acésta minoritatea în frunte cu *Ugron* a dat energic espresiune dorinței și hotărîrei sale de a nu suferi nicî o amânare, ci congresul luând ca basă proiectele comisiunilor, sĕ între în desbatere asupra organismului autonomic și sĕ aducă o decisiune. Inființarea autonomiei, dise Ugron, e reclamată de însa-șî politica bisericéscă, al cărei ascuțiș este direct îndreptat în contra instituțiunilor bisericei catolice.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

(4)

Din etiologia poporală română.

— Urmare. —

II.

Intrând în detaiurile etiologiei poporale române și cercând sĕ sistemisăm materialul folcloric, ce ni-l ofere în punctul acesta literatura nóstră poporală, vom puté distinge următórele grupe de povestirî etiologice:

A. *Metamorfose*, séu acele narațiunî etiologice, carî ca formă de proveniență mai ales a vietăților (animale și plante) admit transformarea corpului omenesc în corp animalic séu vegetal.

B. *Accidente primordiale* (protogene, protoplastice), séu acele povestirî etiologice, carî ca motiv al nascerei, provenienței obiectelor neînsuflețite, al fenomenelor naturale, al diferitelor obiceiurî și instituțiunî, al însușirilor mai bătĕtóre la ochî ale diverselor ființe séu obiecte etc. admit o întêmplare, un accident primordial de înfluință determinătóre asupra sorții posteriόre a obiectului din cestiune séu a grupului, din care obiectul face parte ca specie.

C. *Onomatomorfose*, séu acele legende, tradițiunî etiologice, carî au chemarea sĕ esplice numirea vre-unui obiect séu vietățî.

A. Metamorfose*).

Metamorfosele etiologice ating mai ales regnul zoologic și botanic, și sunt tot-déuna de caracter antropomorfic, întru cât ca formă primordială a ființei trecute prin procesul de metamorfosare e admisă tot-déuna forma omenéscă.

Metamorfosa e presentată séu ca pedépsă (blăstem, farmec) pentru ordinea morală vătĕmată — și acesta este *momentul etic*, atât de caracteristic pentru etiologia poporală — séu ca urmare a pornirei binevoitóre (îndurare, binecuvêntare) a ființei supranaturale competente séu interesate, întru cât ca autor al metamorfoselor e considerată tot-déuna o ființă supranaturală (Dumnedeu, Maica Precesta, Mama Sórelui, Sf. Vinerî etc.), care singură e în stare sĕ esopereze o asemenea transformare a corpului omenesc.

La grupa metamorfoselor etiologice se pot clasa:

a) *Tradițiunile etiologice*, înțelegênd sub ele acele narațiunî, carî în esplicarea provenienței ființei din cestiune au tot-déuna ceva basă reală, cuprindênd în sine momente istorice. Așa este tradițiunea lui Grui-Sânger, analisată mai sus, în care cumplitul ucigaș póte fi considerat ca personagiŭ istoric.

b) *Miturî etiologice*, înțelegênd sub ele acele povestirî, carî în esența lor nu sunt, decât o continuare a vechilor miturî romane, dér carî caracterul pe deplin desvoltat etiologic și-l'au primit numai la poporul nostru.

Așa este mitul sórelui și al lunei, a cărui proveniență romană, cel puțin în concepțiunile sale fundamentale, e indiscutabilă. Credința poporului nostru, că luna e sora sórelui nu e decât o reminiscență din vechea mitologiă greco-română, după care Diana (luna) era soră gemenă a lui Apollo (sórele*). Poporul român luând ca substrat acéstă credință moștenită și observênd perondarea regulată a sórelui și lunei, diua și nóptea, — ceea-ce i-a făcut impresiunea, că fratele și sora sĕ alungă neîncetat, dér fără sĕ se pótă ajunge vre-odată — a căutat sĕ-șî esplice acéstă straniă și neînțelésă aparițiune în sensul acela, că aicî nu póte fi vorba decât de efectul vre-unui *blăstĕm*, respective de pedepsirea vre-unui *mare pĕcat*.

Transpunênd decî, în urma tendinței sale de antropomorfisare, relațiunile omenescî asupra celor două corpurî ceresci și pornind din cele mai profunde convingerî ale sale creștinescî, a ajuns la conclusiunea că marele pĕcat cu urmărî atât de fatale, ce l'a putut comite sórele față de sora sa, luna, trebue sĕ fi fost încercarea-i sacrilegă de a lua pe soru-sa de soțiă.

Așa s'a nàscut apoi mitul etiologic**)

---

*) Aicî firesce e vorba numai de metamarfose *permanente* și nu provisorii séu vremelnice, în carî ființa metamorfosată espiându-șî pĕcatul séu espirând terminul blăstĕmului, îșî recapĕtă erășî forma originală.

*) Cf. articolul meu Sândiana și Sândienele, „Gaz. Trans.“ 1898, Nr. 142—144.

**) Teodorescu, Poesii poporale pag. 410—415.

Contele *Zichy* e de părere, că membri congresului nu stau faţă numai cu guvernul, ci şi cu Corona; este necesar decî a-se păşi pe faţă, fără ca congresul sĕ se dimită în tratărî cu guvernul.

Conferenţa ţinută la Szapary n'a decis nimic în merit, decât că asupra cestiunei puse de el, congresul sĕ decidă după desbaterea generală.

Afară de acésta s'au mai ţinut două conferenţe: una a *minorităţii*, în care s'a decis a nu se îngădui nicî o amânare; şi alta în palatul contelui *Zichy*, în care acesta a desfăşurat pe larg punctul sĕu de vedere în cestiunea autonomiei. El şi aderenţii lui vor întra în desbaterea generală pe basa elaboratului comisiunei de 27, reservându-şî însĕ dreptul de a-şî presenta amandamentele, ce le cred absolut necesare, pentru-ca autonomia sĕ se pótă înfiinţa.

Sunt, va sĕ dică, trei curente între membri congresului, afară de colegiul episcopilor catolicî, carî până acum nu s'au pronunţat clar şi decis asupra cestiunei dela ordinea dilei.

Deschiderea parlamentului engles.

După o pausă de trei lunî, s'a deschis alaltăerî *parlamentul engles* în nisce împrejurărî estraordinar de critice şi grele pentru Anglia.

Parlamentul a fost deschis cu ceremonialul obicînuit. *Mesagiul reginei* Victoria a fost cetit mai întâiŭ în camera lordilor, apoi în camera comunelor. Mesagiul dice între altele:

„Pacea, care în timpul din urmă a fost stricată în Africa de miadă-di, durere, nu s'a restabilit încă. Escepţionând acésta, raporturile nóstre cu celelalte state sunt amicale. La *invasiunea* din partea coloniilor din Africa sudică, a republicei sud-africane şi a statului liber Oranje, poporul meu a rĕspuns cu devotament şi însufleţire apelului, ce i-l'am adresat şi bravura soldaţilor mei de pe câmpul de lupte, precum şi a marinarilor şi a trupelor de marină, carî au debarcat la ţĕrm cu scopul comunei operaţiunî, n'a rĕmas îndĕrĕtul celor mai nobile tradiţii ale istoriei rĕsbóielor nóstre. Mĕ întristéză adênc, că rĕsboiului i-au cădut jertfe atâtea vieţî scumpe omenescî, însĕ cu mândria şi cu mulţumire internă am vĕdut acel zel patriotic şi acea lealitate isvorîtă din liberă hotărîre, cu care supuşii mei din tóte părţile imperiului s'au grăbit a lua parte în apĕrarea comună a intereselor imperiului. Sunt convinsă, că nu înzadar îmî îndreptez privirile spre ei, *când îi îndemn sĕ fiă statornicî în sforţările lor şi sĕ-şî încordeze de nou puterile, până când vom fi sfîrşit în mod victorios lupta, ce o purtăm pentru susţinerea imperiului şi pentru garantarea supremaţiei nóstre în Africa sudică*“...

Mesagiul anunţă, că în urma operaţiunilor militare din Africa sudică, *cheltuelile cu armata se vor spori în mod insemnat*, şi dice: „Esperienţa unui mare rĕsboiŭ, oferă în mod necesar autorităţilor militare învĕţăminte din cele mai însemnate. Sunt convinsă, că parlamentul *nu se va speria de nicî un fel de cheltuelî* necesare, pentru-ca înarmarea nóstră de apĕrare s'o ridicăm la nivelul acelor responsabilităţî, ce ni-le impune posesiunea unui imperiu atât de mare. Intr'un timp când şi alte naţiunî îşî perfecţionéză flotele lor cu puterî marî şi cu jertfe, de sigur că nu va lângedi nicî îngrijirea, cu care parlamentul dispune asupra capacităţii de luptă a flotei englese şi a apĕrării cóstelor“.

Mesagiul observă mai departe, că timpul nu e favorabil pentru reforme interne, carî costă marî cheltuelî, şi încheie aşa: „Atotputernicul Dumnedeu sĕ binecuvinte şi îndrepteze sfătuirile D-Vóstre în aceste vremurî grele“.

*

Indată după cetirea mesagiului s'a început desbaterea asupra lui. Cu ocasiunea acésta ministrul preşedinte *Salisbury* a declarat, că momentul nu e potrivit pentru critice. Toţî trebue sĕ se unéscă, ca din acésta *situaţiă de umilire*, care nu e de loc liberă de pericule, Englesii sĕ scape. Nisuinţele generale trebue sĕ se îndrepteze în direcţia acésta, căcî „ameninţă pericolul, ca *gloria imperiului sĕ fiă murdărită* şi póte *şi integritatea lui e ameninţată*“.

In *camera comunelor* încă s'a început imediat desbaterea. Guvernamentalul *Precyman*, dise, că camera sĕ rĕspundă printr'o adresă la mesagiu. După acésta arătă situaţiunea în care se află Anglia şi esprimă speranţa, că camera va vota credite şi mai marî pentru purtarea rĕsboiului. Din diua ultimă a vécului XIX Anglia stă faţă c'o situaţiă fórte grea. De-o parte sunt inimicii, carî îi caută slăbiciunile, de altă parte un imperiu ce stă sub arme şi aştéptă o hotărîre armonică cu privire la încheierea mulţumitóre a luptelor.

Liberalul *Campbell Bannerman* combătu viu politica guvernului şi atitudinea lui în rĕsboiul de faţă. El dise, că până acum nu sunt de loc semne, că Anglia îşî va ajunge scopul, ce şi-a pus.

In urmă lordul *Fitzmaurice* a propus, ca camera sĕ-şî esprime regretele asupra defectuosităţii prevederii şi capabilităţii, ce a dovedit'o guvernul în conducerea afacerilor din Africa-sudică dela 1895 încóce, precum şi în pregătirea rĕsboiului actual.

Bulgaria şi Serbia.

Lui „P. Lloyd“ i-se scrie din Sofia, că faimele asupra unei serióse încordărî între Serbia şi Bulgaria nu mai vor sĕ înceteze. Póte că ele se lăţesc cu intenţiune, spre a paralisa curentul ivit pentru reducerea armatei bulgare. Din partea oficială nu se dă nutremênt acestor faime, ba aprópe toţî miniştrii bulgarî au asistat la serata dată de către representantul Serbiei în Sofia, ca sĕ demonstreze, că „nu-s adevĕrate“.

De altă parte se susţine în Belgrad morţiş faima, că guvernul bulgar pregătesce proclamarea independenţei bulgare, în diua de 3 Maiŭ, aniversarea păcii dela San-Stefano. Se dice, că Rusia e deja căştigată pentru acest plan şi va primi ca compensaţiă portul dela Burgas, nu ca posesiune, ci în arendă, după modelul chines. Nicî pentru aceste faime nu se aduc, decât presupunerî vagî, şi părerea, că Rusia nu va lăsa sĕ trécă nefolosit momentul, când Anglia se află în strîmtóre cu rĕsboiul african.

In fine mai este încă o faimă, ce o aduce „Rossia“ din Petersburg, după care guvernul austro-ungar ar avé intenţiune de-a proclama încurênd anexiunea Bosniei şi a Herţegovinei. „P. Lloyd“ dice, că şi acéstă faimă nu are nicî o basă. Póte că „Rossia“ a lansat'o numai pentru a avé un pretext de-a suleva érăşî pentru Rusia cestiunea Dardanelelor. Prea mult se presupune, dice, dela Rusia tocmai atuncî, când de repeţite-orî Ţarul şî-a manifestat iubirea de pace.

Cine scie însĕ, décă presupunerile, că Rusia pregătesce pretutindenî o acţiune a Ruşilor, nu au totuşî puţintică basă. Viitorul cel mai apropiat ne va arăta.

SCIRILE DILEI.

— 20 Ianuarie v.

Scirî militare. După manevrele din tómna anului curent, regimentul de husarî Nr. 1 din Braşov, Nr. 2 din Sibiiu şi Nr. 16 din Budapesta vor fi transferate, trimiţêndu-se regimentul dela Braşov la Sibiiu, cel dela Sibiiu la Budapesta, ér cel dela Budapesta va veni la Braşov. — De-asemenea vor fi strămutate imediat după manevre două batalióne din regimentul de infanteriă Nr. 50, staţionat în Braşov. Unul din batalióne va fi dus la Făgăraş, ér celalalt la Alba-Iulia. In locul lor vor veni la Braşov alte două batalióne tot din regimentul Nr. 50, anume un batalion, care acum se află în Bosnia şi altul, care se află în Alba-Iulia.

— „Armee-Verordnungsblatt“ a publicat ordinul ministrului comun de rĕsboiŭ, după care legea privitóre la regularea salariilor oficerilor se consideră ca intrată în valóre, începênd cu 1 Ianuarie. Chiar şi aceia, carî din Ianuarie vor trece în pensiune, vor primi mai mare pensiă.

Miseriă în Ungaria superióră. Din Satoralja-Ujhely se scrie, că într'un cerc din Ungaria superióră bântue bóla numită *tiphus exanthematicus*, pricinuită de raporturile miserabile de traiŭ şi de lipsa de hrană. Una din comune a fost închisă cu cordon gendarmeresc, ca locuitorii sĕ nu pótă eşi din ea.

O decisiune a tribunalului administrativ, din dilele ultime, a făcut órecare sensaţiă. In periodul de *ex lex* adecă multe părţî cu advocaţii lor n'au fost pus timbrele prescrise pe actele înaintate autorităţilor. Despre acésta s'au făcut obicînuitele reclamărî din partea autorităţilor, carî au dictat şi amendele legale. Tribunalul administrativ însĕ a desfiinţat de curênd printr'o decisiune aceste amende de timbru, cu motivarea, că guvernul, cât a durat starea de *ex lex*, *n'a fost împuternicit de-a mĕsura şi încassa dărî*, prin urmare părţile nu pot fi silite la plata acestor dărî în formă de timbru. De aceea nicî nu se póte pretinde dela ele sĕ plătéscă o amendă de timbru din causă, că au neligiat de-a timbra actele lor.

Demonstraţiunî anti-maghiare în Fiume. Din *Fiume* se anunţă cu data 29 Ianuarie: In nóptea trecută s'a petrecut în teatrul comunal la balul mascat, ce se dă de obiceiŭ acolo, o întêmplare caracteristică. Când musica a anunţat Contradansul unguresc (körmagyar), care după usul tradiţional se juca totdéuna cu predilecţiune la tóte petrecerile fiumane, în mod demonstrativ nu s'a presentat la joc nicî o păreche; cele două contradansurî unguresci înscrise în program *n'au fost dansate de nimenea.*

Cununiă. D-l *Ioan Moldovan*, funcţionar la banca „Victoria“ din Arad, se va cununa Dumineca, în 4 Februarie n. c. cu d-ra *Aurora Milovan* din Mândruloc.

Trădare respinsă. „Narodni Listy“ din Praga anunţă, că căpitanul în pesiune *Koici* fiind în mare miseriă, şî-a oferit serviciile sale în Berlin şi Petersburg, ca spion. Guvernul din Berlin a încunosciinţat imediat oficiul de esterne din Viena şi în urma acésta *Koici*, care este tată de familiă, a fost arestat în Praga.

Un nou diar umoristic. „Veselia“ este titlul unui nou diar umoristic român, care a început sĕ apară la Arad. Redactor este d-l Emanuil *Măglaş.*

Conflict diplomatic din causa unei fete. In Constantinopol s'a ţinut dilele trecute un consiliu ministerial, care s'a ocupat cu afacerea unei fete italiene cu numele *Gameli Silvia*, care fù răpită şi dusă într'un harem turcesc. Ministrul otoman de justiţiă a denegat estradarea frumósei italiene pe motiv, că fata e majorenă şi a trecut la religia mohamedană. Ambasada italiană din Constantinopol nu vré sĕ accepteze argumentul acesta, deóre-ce fata, ca supusă italiană, e încă minorenă şi stă sub puterea tatălui sĕu. Casul acesta ameninţă sĕ ia forme serióse, care póte sĕ aibă încă de resultat o rupere diplomatică. Ambasada italiană a făcut paşî serioşî la Pórtă, ca sĕ se dea satisfacţiă şi fata sĕ fiă eliberată.

Regina Italiei zace de câte-va dile bolnavă de influenză.

Ţarul binefăcĕtor. Când a primit vestea despre grozavele stricăciunî şi jertfe, ce a secerat marele cutremur de pământ din Tiflis, se dice, că durerea i-a scos Ţarului lacrimî în ochî şi a asignat o sumă de 50,000 ruble pentru potolirea momentană a miseriei.

O musică a Burilor în Europa. In Olanda se aştéptă dilele acestea o orchestră a Burilor, sosind tocmai din sudul Africei. Acestor musicanţî li-se pregătesc marî ovaţiunî din partea Olandesilor. Se crede, că acéstă musică va veni şi pe la Viena.

Sultanul nu va merge la Paris, după cum s'a vestit dilele acestea pe urma unei telegrame din Constantinopol. Asta o constată ambasadorul otoman din Paris Munirbey.

Manifestaţiă pentru Burî în Chicago. Musicanţii teatrului Bijon din Chicago şî-au părăsit pupitrele în cursul unei representaţii recente, refusând absolut sĕ cânte imnul engles *Got save the Queen*, pe care şeful de orchestră voia sĕ-l esecute cu orî-ce preţ. Cel, care a dat semnalul depărtării, a fost toboşarul, înfocat partisan al Burilor. Publicul a aplaudat pe musicanţî şi a fluerat pe şeful de orchestră, care a fost silit la urma urmelor sĕ înlocuéscă imnul engles cu cel american: *Drapelul presărat de stele.*

Londra în cifre. O statistică mai nouă asupra Londrei dă următórele date interesante: Poporaţiunea Londrei-unite este adî de $6^1/_2$ *milióne.* Sporirea pe an e cam de 80,000. Tot la 3 minute se vine o nascere şi la 5 minute un deces. Londra are mai mulţî Jidovî, decât Palestina întrégă; mai mulţî Scoţienî, decât Edinburg; mai mulţî Irlandesî, decât Belfast şi mai mulţî catolicî, decât Roma. Lungimea stradelor Londrei este de 13,000 chilometri. La fiă-care sută de locuitorî se vin 31 de pierde-vară, fără nicî o ocupaţiă, de unde se póte esplica de ce poliţia are în evidenţă anuală 120,000 de delicvenţî şi criminalî. Stomacul Londrei consumă la an 400,000 vite cornute, $1^1/_2$ milion berbecî, 8 milióne aripate,

---

cu mulţimea sa de variante, după care sórele, cel mai mândru flăcău al lumei căutând sĕ-şî afle soţiă, seamĕn sie-şî şi alta mai frumósa decât sora sa Ileana Sândeana nu şi-a aflat. A făcut decî încercarea necreştinéscă, de a peţi pe soru-sa, care ca sĕ scape de persecuţiunile fratelui sĕu, s'a aruncat în Marea Neagră, unde s'a prefăcut într'o

Mreană de mare
Cu soldii de zare,

pe care a luat'o apoi sfinţii şi au aruncat'o pe cer.

Colo moş Adam
Şi cu maica Iova
Unde mi-o vedea,
Ei, măre, că-'mî sta,
De mi-o sclivisia,
Lună mi-o *numea.*
. . . .
Eră Domnul sfânt
Din gură'mî gräea
Şi mi-i *osândea*:
— „Lumea cât o fi
Şi s'o pomeni,
Nu v'eţî întâlni
Nicî nópte, nicî di;
Sóre cât o sta
Către răsărit
Luna s'o vedea
Tot către sfinţit.“
. . . .
Şi d'atuncî se trase
Şi d'atuncî rĕmase,
Lumea cât o fi
Şi s'o pomeni,
Că ei se gonesc
Şi nu sĕ 'ntâlnesc:
Luna când lucesce
Sórele sfinţesce,
Sóre când rĕsare,
Luna întră 'n zare.

c) *Legendele etiologice*, înţelegênd sub ele tóte acele naraţiunî, carî desbrăcate de orî-ce ingredienţe ale mitologiei antice, le putem considera ca producte directe ale fantasiei şi ingeniosităţii poporului nostru. O bogată colecţiune de legende de soiul acesta, referitóre esclusiv la originea pasĕrilor, avem în „*Ornitologia* poporală română“ de S. Fl. Marian, care mai că ar fi putut fi întitulată „*Ornitogonia* poporală română“.

(Va urma.)

Nicolae Sulică

400 milióne funțĭ pesce, 500 milióne ostrige și 500 milióne litri de bere.

Concert. Musica orășenéscă va cânta Dumineca, în 4 Februarie n. la otel „Europa“. Inceputul la $7^1/_2$ óre. Intrarea 60 banĭ.

Manifestul lui Mahmud-pașa.

De când cu fuga lui Mahmud-pașa, s'au încordat și mai mult raporturile dintre junii Turcĭ, carĭ cer reforme în imperiul otoman, administrațiă modernă și regim constituțional, și între bĕtrânii Turcĭ, representanții marilor demnitarĭ ai statului, preoții influențĭ și toțĭ cei carĭ profită din starea de lucrurĭ învechită și se opun din rĕsputerĭ la orĭ-ce îmbunĕtățire.

Incordărilor acestora în relațiile ambelor partide turcescĭ le dă espresiune viuă manifestul, pe care Mahmud-pașa, cumnatul Sultanului, l'a adresat acestuia din Paris.

El declară, că a fugit pentru a puté spune despotului tot adevĕrul, care în Turcia e proscris cu desĕvîrșire. Il acusă de tot rĕul de care suferă țéra sa, de tóte crimele al căror autor indirect este. Tot venitul imperiului se cheltuesce în lux și în lucrurĭ netrebnice, pe când poporul zace în robiă și în miseriă. Administrația e hoță și destrăbălată; dreptate nu se póte căpĕta în Turcia, decât pentru banĭ. Orĭ-cine îndrăsnesce sĕ aibă o altă părere decât cea oficială, este proscris și persecutat.

Rusia și Turcia ar puté sĕ-șĭ dea mâna în privința stării lor de libertate politică. Décă reforme nu se vor întroduce, Turcia va continua sĕ lâncezéscă și peirea ei nu e decât o cestiune de timp. Echilibrul european a mai salvat până acum sdruncinatul imperiu, dér nu scie, décă în viitor același echilibru se va puté menține.

Cei-ce se opun reformelor dic, că religia proscrie orĭ-ce inovațiune. Dér credința nu are nimic a face și nu este incomptabilă cu o formă modernă de stat. Asta e un protext al popimei turcescĭ, care scie, că îșĭ va pierde influența în imperiu printr'o administrațiune cinstită și prin întroducerea unui control serios în tóte afacerile statului.

Rĕsboiul din Africa sudică.

De pe câmpul de rĕsboiŭ n'au sosit de două dile încóce scirĭ însemnate. Dela retragerea armatelor englese îndĕrĕt peste Tugela, nu se mai aude nimic nicĭ despre Buller, nicĭ despre Warren. In Londra se tem, că Burii vor preveni pe Buller și vor ocupa Chieveley, tăind astfel linia de comunicațiune a Englesilor cu Durban.

*

Din *Colesberg* se anunță la Pretoria, că comandantul bur *Delarey* a atacat o colónă englesă și a respins'o cu marĭ pierderĭ, ér din *Kimberley* vine scirea, că Burii au început sĕ bombardeze din nou orașul.

*

In *Londra* s'a lățit alaltăerĭ faima, că regina Victoria va abdica în favórea fiului sĕu principele de Wales, în urma catastrofelor de pe câmpul de rĕsboiŭ.

Contra generalilor englesĭ se manifestă o amărăciune mare, deóre-ce s'a dovedit, că la Spionskop nu s'au îngrijit sĕ aibă munițiunĭ suficiente și din lipsa acestora armata englesă a trebuit sĕ părăséscă Spionskop.

*

Tot din *Londra* se vestesce, că *Jameson* a fost grav rănit la un picior într'una din luptele din urmă, ér generalul *Yule*, pe care Burii l'au bătut la Dundee, a înebunit.

Istoria națională și cea universală.

(Urmare).

In manualele francese și germane nu este nimic despre propovĕduirea creștinismului în Dacia; prin urmare, pe *hoc signo vinces*, al lui Constantin, elevul nostru îl scie bine, cum scie și de întroducerea creștinismului în Irlanda, séu de creștinarea atâtor mii de Saxonĭ, în apele Weserului de Carol-cel-Mare; nimic însĕ despre primele episcopate ale Daciei și de legăturile bisericei nóstre cu imperiul bizantin și cu Justinian, a cărui activitate la Dunăre este una din causele mărirei sale. Elevul urmăresce pe Visigoțĭ prin Italia, dér nu pomenesce nimic de munții Buzĕului; Atila, în câmpiile catalaunice, e totdéuna presinte în memoria elevului român, dér ființa Românilor-Ausonĭ la curtea spăimêntătorului cap al Hunilor, e cu desĕvêrșire ignorată.

Feudalitatea și cavalerismul din evul mediu sunt pe alocurea amĕnunțit și frumos esplicate; nimic însĕ, — s'ar crede, că s'ar comite o eresiă istorică, — aducendu-se prin comparațiune, despre aședĕmêntul boerilor românĭ față cu legile feudale; o *feudă francesă* esplicată printr'o *moșiă* română, dată de Mircea séu de Stefan ar părea ciudat.

Se face cruciata a patra și se consacră, — décă se consacră, — trei rêndurĭ lui Ioniță, împĕratul româno-bulgar, când, în cap cu Villehardouin, toțĭ sciu, că partea cumpănitóre într'acest mare iuruș al Occidentului asupra Orientului a fost marele împĕrat româno-bulgar. Activitatea ordinelor militaro-religióse se studiéză cu amĕnunte bogate în Asia-Minoră, în Egipt, în Franța: se scie, ce au făcut cavalerii ordinului de Calatrava în Estramadura și cavalerii ordinului Teutonic în Borussia; dér ne ferim fórte a vorbi despre activitatea cavalerilor ordinului Teutonic în banatul Severinului și în țéra Bârsei.

Se face istoria Casei de Anjou în Italia și în Ungaria, și nu se pomenesce nimic despre Românii Transilvaniei; se enumeră pe de rost bătăliile dela Cassovo, Nicopole, Sânt-imbru, Porțile-de-Fer, dela Varna, ér dela Cossovo (1448) și dela Belgrad; se arată rolurile jucate de Ioan Huniady, Ladislau Huniady, Mathias Huniady „acești câinĭ de Valachĭ“, cum îi numea contele Cilly, și nicĭ un cuvênt despre partea precumpănitóre, pe care au jucat'o într'aceste viforóse peripeții Bassarabescii Munteniei, Dăneștii și Drăguleștii secolului XV.

De ce așĭ mai aminti rolul lui Stefan al Moldovei, în istoria universală a acelei de a doua jumĕtățĭ a secolului XV! Papa, Veneția, Persia, Polonia își au locul în istoria universală: Stefan nu; sĕ fiă óre de vină numai manualele francese, séu germane?

Elevul român studiéză comerciul Venețianilor, Genovesilor, Pisanilor și Ragusanilor. Până adĭ, însĕ, în manualele francese și germane, vênturĭ contrare au oprit navele negustorilor italienĭ din evul mediu sĕ între pela San-Georgio și Sulina pe Dunăre în sus și sĕ înainteze până la Nedeia-Cetate. Pagiuele cele mai frumóse ale comerciului italian medieval sunt încă nedescifrate. Cunóscem concurența și vrășmășia Veneției cu Geneva în Italia; dér nu la Dunăre, și în Basarabia și în Crimeea. Cunóscem drumurile comerciale ale Hansei Germane din Nordul Europei; dér de marele drum comercial, care légă Dantzigul cu Sucéva, Iașĭ, Bârlad, Galațĭ și Marea-Négră, nu facem nicĭ chiar pomenire.

Intr'al doilea deceniu al secolului XVI, elevul liceelor nóstre scie, că puterile creștine negociau de zor între ele gonirea Turcilor din Europa, dér nicĭ nu bănuesce, că în fruntea armatelor aliate, pe care regele Franței era sĕ le aducă în Bosnia, aveau sĕ fiă pușĭ Românii din principatele Munteniei și Moldovei. Și tot ast-fel, când cu o a doua ligă creștină pentru gonirea Turcilor din Europa, Joachim Electorul de Brandenburg, pune ca principal factor al întreprinderei pe Petru Vodă Rareș, marele și învĕțatul Domn al Moldovei. De altmintrelĭ, întrégă politică orientală a Franței, în secolul XVI, cu Francisc I, care cere Tronul Transilvaniei pentru o soră a sa, cu Henric II, ale cărui relațiunĭ cu Pĕtrașcu-cel Bun al Munteniei sunt cunoscute, cu Caterina de Medici, ale cărei planurĭ de colonisațiune cu Francesĭ hughenoți în Brasilia se învață în liceele nóstre, dér ale cărei planurĭ de colonisațiune cu 500,000 de Francesĭ hughenoțĭ în țĕrile române dela Dunăre, sunt lăsate în întunerecul uitărei. Se studiază cu atențiune candidatura rivală la tronul Poloniei a ducelui d'Anjou viitorul Henric III rege al Franței, dér nu se pomenesce nimic nicĭ de Ion-Vodă-cel-Cumplit al Moldovei, nicĭ de candidatura rivală la acelașĭ tron a lui Mihnea-Vodă, fiul lui Alexandru-Vodă și nepot lui Mircea Ciobanul. Sunt rarĭ profesorĭ, carĭ amintesc pe Petru Cercel la domnia efemĕratului Henric III, deși tóte incidentele luptelor religióse dintre Guisĭ și protestanțĭ sunt enumĕrate.

(Va urma).

VARIETATE.

Povestea lui Arlechin. Ne aflăm tocmai în carneval. Ritmele jocurilor viale rĕsună prin tóte sălile și mascele cu costumele pistrițe îșĭ fac glumele lor pe lângă tótă „seriositatea timpului“, în care trăim. Prințul Carneval întot-déuna șĭ-a serbat cu mare alaiŭ dilele sale, de aceea cred, că orĭ-cine doresce sĕ scie povestea lui Arlechin, favoritul cavaler al carnevalului. Nu sciu, décă va fi adevĕrată povestea, dér și décă nu-i adevĕrată, cel puțin e „bine inventată“ și e de interes a fi cetită. Eu am audit'o în Italia, classica țéră a carnevalului. In Veneția fetele de țĕran au chiar și un cântec despre Arlechin.

Așa-déră sĕ vĕ spun, ce am audit: Era deja fórte demult, când într'o di sosì în orașul Bergamo un negustor turc însoțit de-un Negru. S'a întêmplat nenorocirea, că negustorul a murit subit și Negrul a ajuns în suspițiunea, că el l'ar fi otrăvit. După ce s'a adeverit, că Negrul e nevinovat, a fost lăsat pe picior liber, dér sermanul fecior rĕmase pe strade, fără ocupațiune. El nu scia limbĭ streine și arestul într'atâta l'a slăbit, încât abia se ținea pe picióre. Astfel mergea în locurile mai bine cercetate de public, înaintea ușei bisericelor și palatelor și, tăcênd, întindea mâna trecĕtorilor. Cerșitorii indigenĭ însĕ îl alungau și băteau din tot locul și afară de acésta nimenĭ n'avea plăcerea, ca de dragul Negrului sĕ-șĭ bage mâna în buzunar. Sĕrmanul Negru ajunse cu timpul de numai câteva sdrențe îi mai acopereau corpul.

Intr'o di, fiind fórte frig, merse înaintea casei unui fabricant de postav, unde copiiĭ fabricantului, vĕdêndu-l cum sgribură, li-se făcù milă de el și veniră la ideia, ca sĕ-i facă o haină din petecele de postav, cu carĭ se jucau ei. Negrul primì acest dar fórte bucuros și în diua următóre îl vĕdură umblând pe strade în curiosul costum, ce era de tóte colorile.

Acum ómenii nu mai treceau pe lângă el indiferențĭ. Toțĭ se opriau locului, rîdeau și aprópe fiă-care se simțea óre-cum îndatorat a cinsti pe comicul Negru. De câte-orĭ copiiĭ fabricantului vedeau pe Negru, tot-déuna strigau după el „Arlechino“ (astfel se numea o pisică a fabricantului, care de-asemenea era pestriță, ca și haina Negrului). Mai târdiu și alții îl agrăiau tot astfel. Arlechino devenì o figură de stradă, era plăcut de toțĭ în Bergamo și după-ce în fine ajunse om cu avere și îșĭ lăpĕdă portul, acesta a rĕmas sĕ fie purtat în carneval de masce.

Acésta e povestea lui Arlechin.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 31 Ianuarie. Congresul pentru autonomia romano-catolicilor a fost deschis adĭ înainte de amiadĭ de către primatele *Vaszary*. De față erau toțĭ episcopii romano-catolicĭ. *Archiereii românĭ unițĭ nu s'au presentat nicĭ unul.* După împlinirea formalităților, au luat cuvêntul: mai întâiŭ raportorul majorității comisiunei de 27 Hovanyi a Congresului, apoi cel al minorității Györffy. Acesta a dat espresiune regretelor, că *biserica română unită stă departe de acest congres.* Timpul fiind înaintat, n'au putut vorbi în desbaterea generală, decât doi membri. Mâne va fi a doua ședință.

Londra, 31 Ianuarie. In desbaterea adresei de rĕspuns la mesagiŭ a luat cuvêntul lord *Kimberley*. El dise, că timpul de față este pentru Anglia un timp de adêncĭ și seriose grijĭ. Guvernul lucră înțelepțesce când se pregătesce la tóte eventualitățile, ce póte sĕ le aducă viitorul. *Anglia trebue sĕ fiă pregătită și la periodul nenorocirilor.*

Londra, 31 Ianuarie. Partida *irlandesă* a hotărît, sĕ înainteze un amendament la adresa de rĕspuns, în care sĕ accentueze, că află sosit timpul de a-se încheia *rĕsboiul nedrept* prin *recunoscerea independenței Transvaalului și statului Oranje.*

Sunt semne fórte seriόse, că cabinetul Salisbury va cădé. Se crede, că Salisbury va fi înlocuit cu lord Rosebery.

Constantinopol, 31 Ianuarie. *Ambasada italiană* a adresat erĭ Pórtei otomane *un ultimat*, în care declară, că décă Silvia Gemeli nu va fi liberată până Miercurĭ, ambasada *va rupe legăturile diplomatice* cu Pórta. Se crede, că Sultanul va satisface pretensiunea Italiei.

Constantinopol, 1 Februarie. Silvia Gemeli a fost dusă la ambasada italiană, de unde a luat'o în primire tatăl ei.

DIVERSE.

Căsĕtoria împĕratului Chinei. De curênd rĕposatul împĕrat al Chinei fù căsĕtorit în 1889 la etatea de 14 anĭ cu Ichhonola, fiica generalului chines Koeiciang, care a fost alésă pe séma lui dintre 1500 de de candidate, tot fete de prințĭ. Alegerea soților de căsĕtoriă împĕrătescĭ este cea mai conservativă ceremoniă chinesă, căreia trebue sé se supună chiar și împĕratul. In diua destinată pentru vederea fetelor, prin laberintele stradelor orașului Peking se vede un lung șir de carĕ marĭ trase de boi, în carĭ stau acoperite cu multă îngrijire micile principese cu ochii lor migdalinĭ. După ce aceste candidate sunt conduse în strălucita și marea sală a palatului, aci se așédă în cerc, apoi vine între ele împĕratul, avênd la braț pe împĕrătésa-mamă, ér lângă ei marea ceată de eunuchĭ. Impĕratului i se ofer nisce tăblițe de lemn, de pe carĭ cetesce numele principeselor. etatea și originea lor. Numele persónelor, carĭ îi sunt pe plac, le pronunță cu glas tare. Acésta e partea primă a actului.

Fetele, cărora li-s'a făcut distincțiunea acésta, sunt conduse apoi înaintea împĕratului, căruia îi sunt presentate din partea tătânilor lor. De cumva fata nu-i convine împĕratului, atuncĭ împĕratul aruncă tăblița de lemn și prin o mișcare a mânei dă permisiă fetei, ai cărei obrajĭ ard de rușine, ca sĕ-șĭ reocupe locul. De cumva însĕ îi place împĕratului fata, începe sĕ vorbéscă cu ea și impresiile și-le însémnă pe tăbliță. După ce se face încă-odată acéstă esaminare, domnișórele princese sunt duse afară din palat și, după ce trec patru dile, acelea dintre ele, carĭ n'au putut susținé critica împĕratului, sunt transportate la casele și locuințele lor pe aceleașĭ carĕ. Dér și dintre cele mai alese numai 15 se rețin și dintre aceste 15 împĕratul îșĭ alege de obiceiŭ trei neveste. Dintre trei numai una este împĕrătésa legitimă, prima soțiă a împĕratului, celelalte două jócă în viața familiară a împĕratului numai rolul de soții suplinitóre.

„ALBINA“ institut de credit și de economii

Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Ian. 1900.

Intrate:

Numĕrar cu 1 Ian. 1900 .	cor.	20,585.40
Depunerĭ spre fructificare	„	267,045.54
Cambii rĕscumpărate . .	„	261.840.44
Conturĭ curente	„	53,621.84
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ . . .	„	28,861.40
Monetă	„	6,715.94
Comisiunĭ, cupóne și efecte	„	73,125.57
Bancĭ	„	393,539.86
Interese și provisiunĭ . .	„	19,613.71
Diverse	„	230,496.34
	cor.	1,355,446.04

Eșite:

Depunerĭ spre fructificare .	cor.	305,586.60
Cambii escomptate . . .	„	204,783.—
Conto curent	„	91,293.22
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	„	9,060.—
Imprumuturĭ pe producte .	„	2.600.—
Monetă	„	59,465.15
Comisiunĭ, cupóne și efecte	„	89,007.12
Interese și provisiunĭ . .	„	9,531 75
Spese și salare	„	6,389.24
Bancĭ	„	304,340.91
Diverse	„	246,525,68
Numĕrar cu 31 Ian. 1899 .	„	26,864.07
	cor.	1 355,446.04

N. P. Petrescu m. p. dirigent. **C. Aisĕr** m. p. cassar.

Iosif Oncioiŭ m. p comptabil.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

CĂLINDARUL PLUGARULUI
pe anul visect 1900.

se află de vêndare la

Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Acest Călindar au întrat în anul VIII-lea, format mare, și conține portretul fórte bine reușit al lui Avram Iancu. Urméză apoi cronologia anului 1900, regentul anului, începutul anutimpurilor, sĕrbătorile și alte ḑile schimbătóre, calculul sĕrbătorilor mai marĭ, posturile deslegarea postului etc. După cele 12 lunĭ, urméză taxele telegramelor, scrisorilor, pachetelor; competințele de timbre, mĕsurile metrice, têrgurile corectate din Transilvania, Bănat, Țéra unguréscă și Bucovina. In partea literară găsim un interesant capitul privitor la începerea rĕsboiului pentru neatârnare de G. Coșbuc; apoi „Popa Stoica“, poesiă de Dim. Bolintineanu. Avuția și binefacerea (un interesant capitul după Smiles-Schramm). Doina, In șanțurĭ (poesii) de G. Coșbuc etc. In partea higienică și economică: Un dușman al omului (rachiul); Ce sĕ facă părinții, ca sĕ-șĭ feréscă copiiĭ de orbiă; Cum sĕ tracteze părinții pe copiiĭ lor orbĭ; Bune sunt beuturile pentru copii? Urméză apoi partea economică: Vitele roșii (pinzgau), de I. Georgescu. Despre gunoiŭ, de I. Georgescu; Sădirea pomilor; Hrana vitelor (Grăunțele, sfeclele și apa de beut). La urmă mai multe povețe prețióse și glume apoi anunțurĭ. Prețul 25 cr. (cu posta 30). *Vênḑĕtorii primesc rabatul cuvenit.*

AVIS
culegĕtorilor din tipografiĭ.

Se caută un tinĕr cu bune pregătirĭ pentru de-a putea conduce o mică tipografie din nou înființată într'un sat curat românesc.

Emolumintele: Cuartir și vipt gratuit, precum și jumĕtate din venitul curat.

A se adresa numai decât la administrațiunea **„Revistei ilustrate“**

u. p. N.-Sajó. în Solymos

840,2—3.

ANUNCIURI
(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administrațiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazetei Trans.“

Sz. **8046**—1899. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirre teszi, hogy Peia János végrehajtatónak Opris Valér és neje végrehajtást szenvedő elleni 29 frt. 30 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén lévő, Alsó Ucsán fekvő, az alsó-ucsai 468 sz. tjkvben A † 332. 333/1, 333/2. 334 hrsz ingatlanra 586 frt, 931/17 932 hrsz. ingtlra 157 frt, 933/1 hrsz. ingtlra 46 frt, 934/80 brsz. ingtra 99 frt, 1940/15 hrsz. ingtra 40 frt 2836/17, 2838/17 hrsz ingtlra 72 frt, 4203/2, 4204/4 hrsz. ingtlra 88 frt, 4204/108 hrsz., 4205/108, 4209/108 hrsz. ingatlanokra 41 forintban az árverést ezennel megállapitott kikiálitási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1900 évi Mártius hó 30-ik napján d. e. 9 órakor** Alsó-Ucsán megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1899 évi November hó 29-én.

A kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság.

CSÁSZAR,
kir. albiró.

841.1—

A V I S.

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi orĭ și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor
pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomv. 1899.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren mixt	Tren de persón.	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.50			2 10	pl.	Viena . . .	sos.		1.50	7.20	1.50	6.20
8.30	1 55		5.45	9.15		Budapesta			7.10	1.50	7.50	6.20
11.21	3 49	5.10	9.27	11.12		Szolnok . .		8.30	3.22	11.36	5.32	3.25
1.33	5.21	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány . .		5.50	12.54	9.59	3.56	1.12
3.42	6.39	7 22	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.		11.04	8.43	2.38	11.32
3.58	6.46	12.20	2.06	2.18	pl.		sos.	7 12	10.44	8.38	2.31	11.17
4.38	7.15	1.15	3.03	2.50		Mező-Telegd .		6 21	10 7		2.01	10.42
5.20	7.50	2.21	3.45	3 26		Rév . . .		5.26	9.32	7.47	1.34	10.08
5.43		2.57	4 06			Bratca . . .		4.51	9.11			9.50
6.31	8 37	4.00	4.53	4.16		Ciucia . . .		3.30	8.37	7 09	12.52	9.19
7.16	9.08	4.59	5.32	4.52		B.-Huiedin		4.58	7.55	6.40	12.20	8.37
8.06		6.13	6.24			Ghârbău . .		3.15	6.54			7.37
8.33	10.08	7.04	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	2.20	6.13	5.23	11.01	7.—
8.50	tr. prs. 10.47	8.40	2.05	6.11	pl.		sos.	5.24	4.27		10.46	6.45
9.07	11.11	9.09	2.52	6.27		Apahida . .		5.02	4.02			6.27
10.14	12.33	10 40	4 45	7.26		Ghiriș . .		3.37	2.33		9.23	5.12
10.44	1.08	11.25	5.38	7.50		Cucerdea . .		3.06	1.58		8.54	4.43
10.56	1.17	11.40	5 57	7 52				2.56	1.48		8.49	4.33
11.03	1.25	11.49	6.08			Uióra . . .		2.49	1.41			4.27
11.12	1.34	11.59	6.19			Vințul de sus		2.41	1.33			4.20
11.34	1.59	12.29	6.59	8.16		Aiud . .		2.17	1.06		8.23	3.59
11.52	2.22	12.55	7.31	8.32	sos.	Teiuș . . .	pl.	1.55	12.41		8.06	3.38
12.24		1.30		8.37	pl.		sos.	1.29			8.00	3.02
12.53		2.07				Crăciunel . .		12.55				2.36
1.14		2.29		9.04		Blașiu . .		12.34			7 34	2.16
1.45		3.11		9.31		Micăsasa . .		11.56			7.08	1.44
2.01		3.31		9.43	sos.	Copșa-mică .	pl.	11.35			6.56	1.25
2.15		3.46		9.45	pl.		sos.	11.14			6 54	1.06
2.33		4.08		9.59		Mediaș . . .		10.55			6.41	12.49
3.04		4 45		10 23		Elisabetopol .		10.24			6 20	12.18
3.40		5.27		10.51		Sighișóra . .		9.45			5.53	11.40
3.47		5 47		10.58				9.35			5.46	11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu . .		9.12			5.32	11.16
5.35		7.58		12.26		Homorod . .		7.44			4.27	10.03
6.13		8.36		12.58		Agoștonfalva .		7.02	4.51	Circula Vinerea Predeal Brașov	3.53	9.22
6.42		9.09		1.16		Apața . .		6.37	4.20		3.37	8.58
7.16		9.40		1.35		Feldióra . .		5.58	3.32		3.16	8.27
8.—		10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	5.08	2.10		2.45	7.48
3.55		11.—		2 19	pl.		sos.	9.27		6.58	2.18	5.20
4.40		12.26		3.01		Timiș . . .		8.47		5.57	1.42	4 14
5.10		1.11		3.31		Predeal .		8.20		5.11	1.12	3.32
11.55		8.15		9.10	sos.	Bucuresci . .	pl.	3.15			9.15	7.45

Sepsi-St.-Georg — Ciuc-Gyimes — (Palanca).

Tren mixt			Station	Tren mixt		
5.19	8.50	3.15	*Brașov*	8.25	1.51	6.48
4.58		2 2	*Cezdi-Oșorheiŭ*	8.53		6 50
7.10	11.05	4.58	Sepsi-Sângeorgiu	6.30	12 05	4.31
7 54	11 57	5 43	Malnaș	5.48	11.24	3.47
8 16	12 22	6.05	Băile Malnaș	5.36	11 2	3.35
8 55	1.06	6 45	Băile Tușnad	4.52	10.30	2.47
9.18	1.32	7.08	Tușnad	4.38	10 14	2 33
10.39	3.00	8.17	Ciuc-Sereda	3.20	8 56	1.08
1.35	5.57		Ciuc-Gyimeș		5.40	9.50

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tren mixt				tr. prs.	tr. mixt	tr. dprt.	tren de persón
2.21	4.43	11.30	7.10	pl.	Copșa mică .	sos.	6.25	9.32	3.25	12.35
3.57	6.36	12.58	8.50		Ocna . . .		5.07	8.15	1 56	11.01
4.19	7.04	1.20	9.15	sos.	Sibiiu . . .	pl.	4.40	7.41	1 21	10.30
tr. mxt. 4.30	Numai Marța și Vinerea comunică	tr. mixt 2. —		pl.		sos.		7.33	Circ. Marța și Vinerea	tr. mixt 8.57
5.22		2 54			Tălmaciu mare . .			6.45		8 04
6.15		3.59			Avrig . . .			6.01		7.15
8.34		6.35		sos.	Făgăraș . .	pl.		3.32		4.25

Mureș-Ludoș — Bistrița

Tren mixt și de pers.				Station	Tr. mixt și de pers.		
4.—	Numai Luni a comunică	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.48	7.30	Numai Vinerea circulă
5 03		10.28	5 35	Zau	5.51	6.33	
6 54		12.39	7.11	Țagu-Budatelic . . .	5.—	4.51	9.44
7.52		1.53	Bald	St. Mihaiu de câmpie .	Bald	3.42	8.46
8.44		3.02		Lechința		2.47	7.43
9 22		3.52	Circ	Ș.-Măghiăruș	Circ.	2.01	6.52
10.11		4.55	Marța	Bistrița	Marța	1.16	5.55

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

2.08	8.10	3.11	11.01	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.42	2.38	8.35	12.48
3 —	8.51	3.52	11.41		Ludoș . . .		6.59	1.55	7.42	11.46
3 58	9.40	4.39	12.29		Cipău . . .		6.24	1.19	6 56	11.00
5.—	10.30	5.29	1.17	sos.	Oșorhei . .	pl.	5.30	12.25	5.50	9.54
5.15	10.42	5.39		pl.		sos.		9.00	5.04	9 35
6 44	12.16	7.17		sos.	Regh.-săs. . .	pl.		7.39	3.30	8.05

Ghiriș — Turda

7 33	11.—	5.—	10.23	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.55	11.22	5-22	10.45	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Dej — Bistrița.

9 40	7.18	Dej. .	6.55	3 18
10 37	8.13	Beclean	6.02	2.33
12.01	9.49	Bistrița	4.38	12.59

Sibiiu — Cisnădie.

5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	10.09
5.42	2.27	„ Selemberk „	6 57	9 56
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	9.35

Clușiu — Zălau.

7.25	4.33	Clușiu . . .	5.35	9 32
7.50	5.14	Apahida . . .	5.13	9.07
9 —	6.30	Gherla . . .	4.03	7.45
9.25	6.56	Dej . . .	3.36	7 10
10.10			3.03	
2.37		Zĕlau . . .	10.41	

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

Tren mixt			Tren mixt	
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.38	Hașfalĕu . . .	9.02	4.54
6 20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Alba-Iulie — Zlatna.

4 37	9 40	4 36	Alba-Iulia	7 22	11.01	6 16
7.28	12.25	7.47	Zlatna .	5.—	8 22	3 50

Brașov — Zĕrneștĭ

8.35	3.—	Brașov	6.49	1.32
9.57	4.14	Rĕșnov	5.51	12.41
10 28	4.45	Zĕrneștĭ	5.20	12.05

Timișóra — M.-Rodna-Lippa.

3 20	9.05	3.15	Timișóra .	7 50	1.05	7 20
7 08	12.43	6 37	M.-Rodna	4 00	9 51	3 32

Brașov — Chezdi-Oșorheiu

						In serbători dela 15 Iul până la 15 Sept.			
5.19	8.50	3.15	pl.	Brașovŭ . .	sos.	10.04	8.25	1.51	6.48
5.53	9.33	3.50		Prejmerŭ . .		9.34	7.55	1.21	6.10
6.35	10.31	4.34		Sepsi S. Georg.		8.47	7.04	12.30	5.06
6 50	10 49	4.52					6 49	12.15	4.51
8.03	12.33	6.05		Covasna . .			5.37	11.01	3.16
8.53	1.37	6.50	sos.	C.-Oșorheiu .	pl.		4.58	10.22	2.27

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnéză órele de nópte. — Semnul ⟵⟶ arată cu capul direcția, încătrău merge trenul.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.